

## **התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה** **(הוראת שעה)**

### **מבוא**

1. מטרת הוראת שעה זאת להעניק הקלות רגולטוריות במספר תחומים, וזאת על רקע התפתחות אירוע וירוס הקורונה והשלכותיו הכלכליות האפשריות, וכדי לסייע למשקי הבית, לעסקים ולמשק להתמודד עם אתגרי אירוע זה.

### **תחולה**

2. ההוראה תחול על תאגיד שהוראת הניהול הבנקאי הרלוונטית חלה עליו.

### **התאמות בהוראות המפקח על הבנקים**

3. המפקח רשאי לקבוע הוראות מסוימות שונות מאלו המפורטות להלן, לרבות התאמות נוספות להוראות ניהול בנקאי תקין, שיחולו על תאגיד מסוים, או לפטור במקרים חריגים תאגיד מהוראה מסוימת כאשר קיימים טעמים מיוחדים שבהם ראה לנכון לעשות כן, ומנימוקים שיירשמו.

### **הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 201 בנושא מדידה והלימות הון**

א3. במקום האמור בסעיף 40(ב) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 201, יעדי ההון המזעריים יהיו כדלקמן:

"(ב)1) יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-8%. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יחזיק ביחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים שלא יפחת מ-9%.

(2) יחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-11.5%. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית יחזיק ביחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים שלא יפחת מ-12.5%."

### **הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס מינוף**

ב3. במקום האמור בסעיף 7 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218, יבוא:

"תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ- 4.5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא 24% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5.5%".

### **הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 בנושא דירקטוריון**

4. על אף האמור בסעיפים 49(א) ו-49(ד) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 (להלן – הוראה 301), דירקטוריון התאגיד הבנקאי רשאי לקיים ישיבות דירקטוריון שלא על ידי כינוס ישיבה פרונטאלית.

5. יראו השתתפות באמצעות שימוש באמצעי תקשורת בהתאם להוראות סעיף 49 להוראה 301, כנוכחות פיזית לעניין סעיף 41 להוראה, רק לצורך עמידה בחובת ההשתתפות הקבועה בסעיף.

א5. במקום האמור בסעיף 18 להוראה 301, יבוא :

(א) "על אף האמור בהוראות ניהול בנקאי תקין המחייבות קיום דיוני דירקטוריון בתכיפות מסוימת, הדירקטוריון ידון בנושאים המפורטים בסעיף 6 וכן בנושאים שעליו לדון בהם מכוח הוראות ניהול בנקאי תקין אחרות במועד ובתדירות שיקבע יו"ר הדירקטוריון בהתאם לשיקול דעתו, בהתחשב בסיכונים המתפתחים ובשינויים המהירים בסביבת הפעילות עקב אירוע וירוס הקורונה ובצורך לנטר את פעולות התאגיד הבנקאי בעת הזו, ובכפוף לקבוע בסעיפים 97 עד 99 לחוק החברות ובתקנון התאגיד הבנקאי. אין באמור כדי לגרוע מתפקידי הדירקטוריון ואחריותו לפי כל דין ולפי סעיף 5 או כדי לפטור מאישור הדירקטוריון אם הוא נדרש לפי כל דין או נוהל בנקאי תקין".

(ב) סעיף 35(ז) יבוטל.

(ג) סעיף 40 לא יחול על ועדות הדירקטוריון.

ב5. בטל.

### **הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 307 בנושא פונקצית ביקורת פנימית**

ג5. בטל.

### **הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308A בנושא טיפול בתלונות ציבור**

6. בטל.

א6. בסעיף 9(ד) להוראה A308 בסופה יבוא : "בנסיבות חריגות מאד שבהן העיכוב נבע מגורמים שאינם בשליטת התאגיד הבנקאי, רשאי התאגיד הבנקאי לפרסם באמצעים מקוונים

הודעה לכלל לקוחותיו בדבר הארכת המועד וסיבת העיכוב, חלף משלוח הודעה לכל פונה כאמור לעיל".

7. בטל.

### הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 בנושא ניהול סיכון אשראי

א7. בסעיף 27א. להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311, בהגדרה "דוח כספי", במקום "הדוח יחשב כמעודכן אם הוגש עד תשעה חודשים ממועד הדוח הכספי" יבוא "הדוח יחשב כמעודכן אם הוגש עד אחד עשר חודשים ממועד הדוח הכספי ואולם אם היה הלווה עסק קטן או עסק זעיר, כהגדרת מונחים אלה בסעיף 79א(5) להוראת הדיווח לציבור מספר 634, ייחשב הדוח כמעודכן אם הוגש עד ארבעה עשר חודשים ממועד הדוח הכספי".

### הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בנושא מגבלת חבות ענפית

8. בסעיף 5(ב)1. להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315, במקום "לא יעלה על 20%" יבוא "לא יעלה על 22%", ובסעיף 5(ב)2 במקום "לא יעלה על 24%" יבוא "לא יעלה על 26%".

### הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 325 בנושא ניהול מסגרות אשראי בחשבונות

#### עובר ושב

9. בסעיף 4(א) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 325 (להלן - הוראה 325) במקום "יום עסקים אחד" יבוא "3 ימי עסקים".

10. יתווסף סעיף 9 להוראה "תאגיד בנקאי רשאי שלא ליישם את האמור בהוראה זו על חריגות בסכומים שלא יעלו על 5,000 ש"ח ל"אשראי לאנשים פרטיים", ובסכומים שלא יעלו על 100,000 ש"ח ל"אשראי מסחרי", כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור, כאשר ישנה מסגרת אשראי קיימת בחשבון הלקוח. שיעור הריבית בחריגה לא יעלה על הריבית שנקבעה במסגרת האשראי האחרונה אשר הוסכמה עם הלקוח. בתוך 3 ימי עסקים מהיווצרות החריגה הבנק יצור קשר עם הלקוח לצורך יידועו על החריגה, יציג לו את האפשרויות העומדות בפניו ויוסכם ביניהם אופן המשך הטיפול בחריגה."

### הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 326 בנושא ליווי פיננסי

10א. בטל

10ב. בטל

### הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא מגבלות למתן הלוואות לדיור

11. (א) בטל.

(ב) בסוף סעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 (להלן - הוראה 329) יבוא:  
"לצורך אמידת ההכנסה, רשאי תאגיד בנקאי להתחשב לעניין שכיר - בסכום ממוצע הכנסות הלווה בשלושת החודשים שקדמו ליציאתו לחל"ת או לירידה למשרה חלקית בשל משבר הקורונה (להלן - היציאה לחל"ת) ולעניין עצמאי - בסכום ממוצע ההכנסות בדוחות שומה לשנים 2018 ו-2019. זאת, בהתקיים כל התנאים הבאים:

- (1) להערכת הבנק, בחלוף משבר הקורונה הלווה צפוי לחזור לרמת ההכנסה, שהייתה לו טרם היציאה לחל"ת או משבר הקורונה;
- (2) שיעור ההחזר מההכנסה של הלווה, לאחר היציאה לחל"ת או הכנסה לפי דוח שומה 2020 (בהיעדרו לפי אישור ר"ח), לא יעלה על 70%, הכנסות לעניין זה כוללות מענקים בגין הקורונה;
- (3) הבנק יקבע מגבלה כוללת להיקף אשראי הניתן אגב הקלה זו;
- (4) לעניין עצמאי - דוח שומה 2020 (או לחליפין בהיעדרו אישור ר"ח) הוא הדוח האחרון ברשות הלווה.

(ג) סעיף 14א. להוראה 329 לא יחול על הלוואות לדיור שלא לצורך רכישת זכות במקרקעין (הלוואות לכל מטרה) שאושרו החל מתחילת תוקפה של הוראת השעה, 19 במארס 2020, ועד תום תוקף ההוראה.

### הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 בנושא חלוקת דיבידנד על ידי תאגידים

#### בנקאיים

11א. בסוף סעיף 4 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 יבוא: "(\*)": בתחתית העמוד תיווסף הערת שוליים: "(\*) ראו דברי ההסבר להוראה מיום 30 בספטמבר 2021 במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250".

### הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 350 בנושא ניהול סיכונים תפעוליים

11ב. בטל

### הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 355 בנושא ניהול המשכיות עסקית

12. בטל.

### הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 357 בנושא ניהול טכנולוגיית המידע

12.א. בטל

### הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 360 בנושא רוטציה וחופשה רציפה

12.ב. בטל.

### הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 367 בנושא בנקאות בתקשורת ומספר 420

#### בנושא משלוח הודעות בתקשורת

13. על אף האמור בסעיף 28 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 367, וסעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 420, תאגיד בנקאי רשאי לשלוח בערוצי בנקאות בתקשורת ללקוחות שאין ברשותם כרטיס חיוב אחר שהונפק על ידי אותו התאגיד, הודעות אשר מציעות להם להנפיק כרטיס חיוב, גם אם הלקוח אינו צד להסכם בנקאות בתקשורת בערוצים שההודעה נשלחה באמצעותם.

13א. בסעיף 19(ג) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 367, במקום "50,000 ש"ח" יבוא "100,000 ש"ח".

### הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411 בנושא ניהול סיכוני איסור הלבנת הון

#### ואיסור מימון טרור

13ב. (1) בסעיף 78 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411, במקום "50,000 ש"ח" יבוא "100,000 ש"ח".

(2) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411 יתווסף נספח ב'2 הבא :

הסדר שקבעה המפקחת על הבנקים לפי סעיף 7א לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידי בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשס"א – 2001 (להלן, "הצו") :

(א) תאגיד בנקאי רשאי להחיל את הוראות סעיפים 6א(א)(2) ו-6א(ב) לצו בכל אחד מהמקרים הבאים :

(1) הנפקת כרטיס חיוב ליחיד שמסגרת הפעילות בו אינה עולה על סכום של 100,000 ש"ח ;

(2) הגדלת סכום הפעילות בכרטיס חיוב קיים ליחיד עד לסכום שלא יעלה על 100,000 ש"ח ;

(3) מתן הלוואה ליחיד באמצעות כרטיס חיוב, ובלבד שסכום הלוואה אינו עולה על 100,000 ש"ח ;

(ב) תאגיד בנקאי יהיה רשאי במקרים האמורים בסעיף קטן (א) לרשום את פרטי הזיהוי לפי העתק ממסמך זיהוי שהנפיקה מדינת ישראל, הנושא שם, מספר זהות, תאריך לידה ותמונה ;

(ג) בסעיף זה "כרטיס חיוב" - כרטיס חיוב שהתחשבות בגין החיובים שנעשו מכוחו נעשית באמצעות חשבון עובר ושב בתאגיד הבנקאי שאינו המנפיק או השותף להסדר ההנפקה.

(3) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411 יתווסף נספח ב'3 הבא :

הסדר שקבעה המפקחת על הבנקים לפי סעיף 7א לצו :

על אף האמור בסעיפים 2(ה) ו-4(א) לצו, בעת פתיחת חשבון נוסף לבקשת עורך דין, רואה חשבון או טוען רבני, בעבור לקוח מסוים, רשאי התאגיד הבנקאי לקבל הצהרה שלא בחתימת מקור בהתקיים כל התנאים הבאים :

(א) ניתן אישור של האחראי למילוי החובות לפי סעיף 8 לחוק או מי מטעמו.

(ב) בעת ממשק עם בעל החשבון, יפעל התאגיד הבנקאי לקבלת הצהרה בחתימת מקור.

(ג) התאגיד הבנקאי יקבע בקרות מבוססות סיכון ויעגן אותם בנהלים.

בהסדר זה :

"לקוח" – לקוח שהוא יחיד כהגדרתו בצו

"עורך דין" – בעל רישיון לעריכת דין בישראל

### **הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 426 – מתן מענה טלפוני אנושי מקצועי**

ג.13. בטל

### **הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 432 - העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח**

ד.13. בטל

### **הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 439 בנושא חיובים על פי הרשאה**

14. על אף האמור בסעיפים 7(א) ו-8(א) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 439, תאגיד בנקאי רשאי לקבל מלקוח הוראה לביטול חיוב מסוים בהרשאה לחיוב חשבון והרשאה לחיוב חשבון באמצעות הטלפון, ובלבד שהשיחה תתועד.

### **הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 450 - הליכי גביית חובות**

א.14. בטל

### **הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 451 – נהלים למתן הלוואות לדיור**

ב.14. בטל. ג.14. בטל. ד.14. בטל

### תוקף והוראת מעבר

15. תוקף ההוראה עד יום כ"ז בטבת תשפ"ב (31 בדצמבר 2021) (להלן – תום תוקף ההוראה).

16. על אף האמור בסעיף 15 -

(1) תחול ההקלה שנקבעה בסעיפים 3.א. ו-3.ב. עד תום 24 חודשים מתום תוקף ההוראה, ובלבד ש :

(א) לעניין סעיף 3.א. - יחסי ההון של התאגיד הבנקאי לא יפחתו מיחסי ההון במועד תום תוקף ההוראה או יחסי ההון המזעריים שחלים על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם. עם זאת, הפחתה ביחסי ההון של עד 0.3 נקודות האחוז בתקופת ששת החודשים מתום תוקף ההוראה לא תחשב כחריגה מהאמור ברישא סעיף זה. כל זאת בכפוף לתכנון הון מוקפד ושמרני ולדיווח למפקח ;

(א) 1. לעניין סעיף 3.ב. - יחס המינוף לא יפחת מהשיעור במועד תום תוקף ההוראה או יחס המינוף המזערי הנדרש מהתאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם ;

(ב) בטל.

(2) בטל

(3) בטל

(4) בטל

(5) ההקלה שנקבעה בסעיף 8 תעמוד בתוקפה עד תום 24 חודשים מיום 31 בדצמבר 2025 ובלבד ששיעור החבות לא יעלה על השיעור שחל ביום 31 בדצמבר 2025 או השיעור של המגבלה הענפית כקבוע בסעיף 5(ב) בהוראת ניהול בנקאי תקין 315, הגבוה מביניהם.

17. פעל תאגיד בנקאי בהתאם לקבוע בסעיפים 13א ו-13ב להוראה זו, יפעל התאגיד הבנקאי להשלים את חובות הזיהוי, האימות והצהרה על נהנה בחתימת מקור בהתאם לדין כנוסחו טרם תחילתו של תיקון זה, וזאת תוך 3 חודשים מתום תוקף ההוראה.

**טבלת עדכונים**

תאריך	פרטים	גרסה	חוזר 06 מס'
18/03/2020	חוזר מקורי	1	2611
31/03/2020	עדכון	2	2612
01/04/2020	עדכון	3	2614
07/04/2020	עדכון	4	2615
27/04/2020	עדכון	5	2618
05/05/2020	עדכון	6	2619
01/06/2020	עדכון	7	2621
23/06/2020	עדכון	8	2622
16/09/2020	עדכון	9	2625
22/09/2020	עדכון	10	2626
15/11/2020	עדכון	11	2633
07/01/2021	עדכון	12	2648
22/03/2021	עדכון	13	2657
19/07/2021	עדכון	14	2665
26/07/2021	עדכון	15	2666
30/09/2021	עדכון	16	2675